

رسالت سه گانه شکل های مردمی در حاشیه شهر

گفت و گو

سید مرتضی حسینی

«امیر صراف» از فعالان امور اجتماعی مرتبط با حاشیه شهر مشهد است که علیرغم جوانی، سابقه قابل توجهی در این عرصه دارد. او «رییس مرکز رسیدگی به آسیب دیدگان اجتماعی شهر داری مشهد» و قائم مقام «مرکز رشد فناوری های فرهنگی و زیارت» است و حضور و فعالیت در هیئت امنای چندین موسسه خیریه و توان بخشی اجتماعی را در کارنامه خود دارد.

موسسه «خانه سبز» زیرمجموعه «مرکز رسیدگی به آسیب دیدگان شهر داری» است و زنان خیابانی، معتادان پرخطر و متکدیان را پوشش می دهد و سالانه حدود پنج هزار نفر به آن وارد می شوند. وی بعدها موسسه خیریه ای را تأسیس می کند که با نظارت بهزیستی در مرحله اول بیست پسر بچه از مناطق حاشیه شهر و دارای معضلات خانوادگی را تحت پوشش قرار می دهد.

◆ خانه های نوساز به جای مجتمع های بزرگ مسکونی

صراف از طرح تأمین مسکن مزدوجین جوان می گوید و اجازه می خواهد که نام موسسه متولی و نشانی خانه ها را نگوید، «ما اعلام آمادگی کردیم که به تازه مزدوجین محرومی که عمدتاً هم از ساکنان حاشیه شهر بودند، خانه های نوساز دو خوابه با متراژ ۸۰ متری بدهیم. مبلغ نه چندان زیادی هم به صورت ماهیانه از آن ها دریافت می کنیم و در پایان دوره سکونت این پول ذخیره شده را برمی گردانیم تا در رهن منزل آینده کمک حالشان شود.

ساماندهی ساماندهندگان!

بادداشت

حجت الاسلام حسن منصوریان

انگیزه های جهادی دارند باید با یک رویکرد چندجانبه عمرانی، فرهنگی، بهداشتی و اجتماعی وارد شوند و گر نه با پررنگ شدن یک حوزه، عدم توازن ایجاد می شود. چون در نهایت مسائل باید به دست این گروه ها و شکل ها حل شود. البته تنوع و تعداد گروه هایی که مستقیماً زیر نظر نهادهای حاکمیتی نیستند زیاد شده و نیاز به یک ساماندهی تحت مدیریت یکپارچه دارد، در حال حاضر سامان دهندگان حاشیه شهر مشهد خودشان نیاز به یک ساماندهی دارند! هم شکل های مردمی و هم تسهیلگران حتماً باید آسیب ها و مختصات هر منطقه از حاشیه شهر را از هم تفکیک کنند.

◆ پرهیز از کلنگ زنی های بی سرانجام و لزوم ایجاد مناطق الگو

یکی از شیوه های رایج در سال های اخیر برای ترغیب ساکنان حاشیه شهر مشهد به مشارکت، تبلیغ و معرفی پروژه های آینده یا همان «کلنگ زنی» بود، کلنگ زنی هایی که معمولاً وسط پروژه به مشکل بودجه یا مشکلات فنی برمی خورد و مردم امیدوار را دلسرد می کرد، از آنجایی که پهنه های حاشیه شهر وسیع است، بیلبردهای گزارش کار نهادهای در سطح شهر هم بیشتر پیامد منفی دارد، چون ساکنان تغییرات را از نزدیک احساس نکرده و تلقی کذب می کنند.

دوستان ما در شهر داری به این نتیجه رسیدند که بدون پوشش رسانه ای، یک منطقه هدف تعیین کرده و پس از مطالعه و شناسایی معضلات، با مشارکت مردم مسائل را حل کنند. بعد این نسخه شفابخش برای سایر محلات شود. این الگو در بلوار توس (خیابان نجف) پیاده شد. معتادان را جمع آوری کردیم و

◆ ضرورت تناسب پروژه های بهسازی حاشیه شهر

هر پروژه ای که با ساکنان حاشیه شهر در ارتباط باشد، حتماً باید با شرایط منطقه متناسب بوده و ناموزون نباشد. اگر یک مدرسه مجلل ایجاد کنیم یا یک استخر مجهز یا حتی مسجدی با گلدسته و معماری خاص بسازیم ولی یافت منازل آنجا همه کاه گلی و فرسوده باشد، این سازها به این منطقه نمی چسبند.

لذا استفاده از آن امکانات برای ساکنان خوشایند نیست و تناسب حکم موضوع در آن رعایت نمی شود و بعضاً با شکست هم مواجه شده اند چون با بافت، علائق و نیازهای منطقه همخوانی ندارند.

◆ لزوم ساماندهی سامان دهندگان!

گروه های تسهیل گر یا کسانی که در مواجهه با ساکنان حاشیه شهر

نهادهای متولی باید از این بدنه میانی در شکل ها در قالب آموزش مهارت برنامهریزی و کارآفرینی حمایت کرده و کادر سازی کنند. این انتقال تجربه خیلی مهم است. این ها مدبران آینده شکل ها هستند، یک نمونه آقای افتخاری مدیر بیت المهدی (عج) در منطقه التیمور است